

UKA 2024/7-3

22/11-2024

Jens-Frederik Nielsen

2025-imut aningaasanut inatsisissatut siunnersuut.

(Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoq)
(pingajussaaneerneqarnera)

Naalakkersuisut akileraartarnermut aaqqiissusseqqiinertik akilerumanngittuarsinnarpaat. Naalakkersuisut isumaqartuarsinnarput, akileraartarnermut aaqqissusseqqiineq aningaasalorsorneqarsinnaasoq nunatta karsiata sinneqartoortuaanik kisimik atuinikkut. Taamaaliortoqarsinnaagaluarpormi, ilumut qulakkeersimagaanni, killeqanngitsumik sinneqartoortuartoqartussaasoq. Taannaluuna neriuut, Naalakkersuisut najummatsfigigaat.

Tassanili oqartariaqarpunga, aningaasaqarneq pitsanggortarlunilu ajortittarmat. Taamaattumillu piffissaq takkukkumaarpoq, nunatta karsiani sinneqartoortujussuarunnaarnissaq. Taava qanoriliortoqassava?

Qasseriarujussuarlunga tamanna apeqqutigisareerpara, Naalakkersuisulli akiumanngillat.

Paasisitsiissutigisinnaavara, tamanna pippat, allatut ajornartumik tassani piffissami aningaasat mumittaarilluni ujartorneqartariaqalissapput. Imannak paasillugu, piaaraluni ajornartorsiutit kinguaariinnut tulliuttunut atugassiissutiginissaat toqcarneqartoq. Tamanna kusanaassaqaaq isiginnaartuuffigalugu.

Tamannaluuna pissutaanerpaasoq, Demokraatit aningaasanut inatsisip isumaqatigiissutaanut peqataanissamut qujaannarnerannut. Aammali marluk pingaaruteqartunik peqquteqarpoq, isumaqatigiissummi peqataasinnaannginnitsinnut. Uani nassuiassavakka.

1. Aningaasaqarnikkut ajornartorsiutit angakuarnikkut aaqqinneqarsinnaanngillat

Siullermik Demokraatini isumaqanngilagut, aningaasaqarneq angakuakkatut ittoq, angakkulaaginnarluni, kollegialiornissamut aningaasartuutit aningaasartuuttit naatsorsuutigineqarunnaarsinnaasut.

Paatsiveunarpaq aammalumi angakuarnertut taaneqarsinnaalluni.

Tassami imammat, aningaasanut inatsisip aappassaaneernerata kingorna isumaqatiginniutissat 84 millioner koruuninik amigartoortussatut aqqummiunneqarpoq. Tamanna pingajussaaneereernerani pisimagaluarpat, missigersuusiornermut inatsit unioqqutinneqarsimassagaluarpoq.

Taamaaliortoqarsinnaangilarmi soorunami. Uagut Inatsisartuni, nunamut inatsisiortuuvugut taakkualu soorunami malissallutigit.

Kisiannili qinersisoqangajalerpoq naalakkersuisooqatigiillu partiit poortukkanik tunioraarusulersimapput sipaangilluaasarlutillu. Taamaattumilluna aamma, namminneerlutik akileraartarnermut aaqqissusseqqiinertik akilerumanngikkaat, akiligassarli kinguaassatsinnut tulliuttunut ingerlateqqikkusunnerullugu. Taavami qanoriliorpait?

Tassa, angakkuallaataa aalajangerput, aningasartuutit 181 millioner koruuninik nalilik Nuummi kollegialiornissamut atortussaq aningasartuutit naatsorsuutigineqassanngitsoq. Imaalitsiarimillu; angakkuarnertuut 100 millioner koruuninik agguassassaqaleriatarput taamaasillutik, missigersuusiornermut inatsit malissinnaanngorlugu.

Illa ukorsii; ingasatsiarpoq. Aningasartuummi suli attanneqarpoq, eqqoriarsiullu, sumut pissanersoq? Soorunami kinguaassatsinnut tulliuttunut tussooq, akilereeruniku tassunga ilutigalugu aamma, Naalakkersuisut akileraartarnermut aaqqissusseqqiinerat akilissagamikku. Demokraatit tungaannit ersarissarusupparput, tamakku tulluanngitsumik allangortiterinerik akuerineqarsinnaanatillu ajorluinnartut.

2. Akuerisinnaanngilarput meeqqat ilinniartitaanerlu sipaarniarfigineqarneri

Aappaattut Naalakkersuisut sipaarniarput ilaatigut meeqqanut ilinniartitaanermullu tunngasunit. Tamanna akuersaarsinnaanngilarput. Aningasaqarnermut inatsisissatut isumaqtigiissummi ersarissumik allassimavoq, pisassaqarfut tamarmik assigiimmik sipaarniarfigineqassasut kommunit, peqqinnissaqarfik aammalu Aalisarnermut Piniarnermullu pisortaqarfik pinnagit. Isumaqtigilluinnarpalput, taakku sipaarniarfigineqassanngitsut.

Tassungali ilutigalugu ersarippoq, ingerlatsiviit allat tamarmik assigiimmik annertuumik sipaarniarnermik eqqorneqassasut. Tassanilu aamma pingarutillet soorlu ilinniartitaaneq, meeqqanut tunngasut, isumaginninneq ilaalu ilanngullugit. Uani aamma eqqaamatigu, tamanna aatsaat pisariaqarsimammat Naalakkersuisut namminneerlutik akileraartarnermut aaqqissusseqqinnertik aningasalorsorusunngimmassuk.

Naggataatigullu oqassaanga, aningasanut inatsisissatut isumaqtigiissut pinngitsoorani pitsasunik suliniutissanik imaqarmat, taperserusutatsinnik. Soorlu assersuutigalugu pineqarput meeqqat atuarfianni suliniutit, peqqinnissaqarfik aammalu Inuit Pisinnatitaaffiinut Siunnersuisoqatigiit nukittorsarnissaanut suliniutit. Aamma nuannaarutigaarput, amerlanerusunik aningasaliisoqarmat timersornermut unammisartunut, timersornermut siammassisumut, timersornermut tamanoortumut aallarnisaanermullu. Takku oqaluuserisagut aamma uagut isumaqtiginniinarnermut nassarsimavagut, aammattaarlu maani inersuarmi saqqummiussimallugit. Taakkunani suliniutit pitsaasuupput pisariaqarlutillu, aningasartaali ajoraluartumik toqqaannartumik akisussaassuseqanngitsuuvoq akiligassarlu kinguaassatsinnut tulliuttunut ingerlateeqqiqnarneqarluni soorlu uani saqqummiutanni allakkiga.

Taamatut oqaaseqaateqarlunga nalunaarutigissavara, Demokraatit aningasaqarnermut isumaqtigiissutip avataani inissimammat taamaattumillu aningasanut inatsisissatut siunnersummut tamarmiusumut AAP-imik taasisinnaanata.